

Naar een gezonde toekomst

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Ontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben we in Ermelo te maken gehad met veel veranderingen op sociaal gebied. De gemeente is verantwoordelijk geworden voor de jeugdzorg. Alle taken voor mensen die niet (meer) kunnen werken, zijn 'naar de gemeente' gegaan, zoals uitvoering van de Participatiewet en de sociale werkvoorziening. En ook de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning) is volledig voor rekening van de gemeente gekomen. Belangrijke onderwerpen waar veel inwoners mee te maken hebben gehad.

Voor de komende periode zullen er weer vele veranderingen aan komen, nu met betrekking tot de zichtbare leefomgeving van mensen. Deze veranderingen worden samengevat onder de naam 'Omgevingswet' en gaan over bestemmingsplannen, structuurvisies, vergunningen en over hoe we om willen gaan met bijvoorbeeld wegen en groen.

Ook Progressief Ermelo wil mensen de ruimte geven voor eigen ideeën, maar er tevens voor zorgen dat de individuele wensen van de een niet ten koste gaan van de belangen van hen die minder goed voor zichzelf op kunnen komen.

Tegen de achtergrond van deze ontwikkelingen kiest Progressief Ermelo als thema voor de komende raadsverkiezingen: **Naar een gezonde toekomst**

Voor een gezonde toekomst is een gezonde leefomgeving een vereiste. In brede zin is dit een omgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar negatieve gezondheidseffecten zo klein mogelijk zijn.

Meer concreet is een gezonde leefomgeving een leefomgeving die:

- schoon en veilig is;
- uitnodigt tot bewegen, spelen en sporten;
- fietsen, wandelen en OV-gebruik stimuleert en zorgt voor goede bereikbaarheid;
- ervoor zorgt dat mensen elkaar kunnen ontmoeten;
- rekening houdt met de behoeften van de (toekomstige) bewoners en specifieke bevolkingsgroepen (kinderen, ouderen, chronisch zieken, gehandicapten, lagere-inkomensgroepen);
- een goede milieukwaliteit (geluid, lucht, bodem, externe veiligheid) heeft;
- voldoende groen, natuur en water en aandacht voor klimaatverandering (klimaatadaptatie) heeft;
- duurzaam gebouwde, energiezuinige woningen met een goed binnenklimaat heeft;
- een aantrekkelijke en gevarieerde openbare ruimte heeft;
- een gevarieerd aanbod aan voorzieningen (bijvoorbeeld woningen, scholen, winkels, cultuur, bedrijven, openbaar vervoer, sport) heeft.

Een gezonde leefomgeving heeft dus betrekking op zowel de fysieke als op de sociale omgeving.

- PE vindt dat iedere inwoner van Ermelo recht heeft op een gezonde toekomst in een gezonde leefomgeving en wil -met bovenstaande omschrijving in gedachten- daarvoor de noodzakelijke condities scheppen.
- Daarvoor zijn de hiervoor genoemde kenmerken samengevat in vijf herkenbare thema's. Met deze thema's maken we onze plannen voor de komende raadsperiode concreet. De vijf thema's zijn:

- 1. Gezond Leven**
- 2. Gezond Wonen**
- 3. Gezond Werken**
- 4. Gezond Ontspannen**
- 5. Gezond Besturen**

We hebben voor herkenbare, concrete punten gekozen en niet voor min of meer algemene uitgangspunten. Wij willen op deze manier duidelijk laten zien waar wij ons de komende periode sterk voor maken, zodat u weet waar u met Progressief Ermelo voor kiest.

1. Gezond Leven

Een gezond leven speelt zich af in een leefomgeving die schoon en veilig is en waarin men oog voor elkaar heeft. Deze leefomgeving wordt verder gekenmerkt door een goede ruimtelijke en milieukwaliteit.

Omdat wijken en buurten in Ermelo verschillend van karakter zijn, verschillen daar ook de diverse kwaliteiten van elkaar. Zo is een kwaliteit van wonen in het centrum dat de winkels dichtbij zijn, maar dat betekent ook dat er meer drukte en geluid is. Wonen in een verder gelegen buitenwijk is rustiger, maar de voorzieningen zijn verder weg. Wonen in het buitengebied geeft veel ruimte om je heen, maar brengt misschien hinder van agrarische bedrijvigheid met zich mee.

Waar woningen dichtbij elkaar staan, heeft men –letterlijk- meer zicht op elkaar, dan waar woningen van elkaar worden gescheiden door grote tuinen waardoor men elkaar nauwelijks ziet.

Dergelijke verschillen betekenen dat er bij nieuwe ontwikkelingen steeds een zorgvuldige afweging moet worden gemaakt en moet worden bekeken hoe een optimale kwaliteit kan worden bereikt. Per gebied of project kan die afweging anders uitpakken. De mening van directbetrokkenen zal hierbij een belangrijke rol spelen.

Oog voor elkaar hebben betekent *zorg krijgen* en *zorg geven*.

zorg krijgen

- Uitgangspunt is dat mensen met een aanvraag voor zorg zelf mogen kiezen tussen Zorg in Natura (ZIN) of een Persoonsgebonden Budget (PGB).
- De hulpvraag in de jeugdzorg en de WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning) is leidend bij zorg en niet het beschikbare budget van de gemeente.
- Het eigen hulpverleningsplan van zorgvragers is leidend bij de door de gemeente te leveren hulp.
- De gemeente werkt volgens het principe “1 gezin 1 plan” met één regisseur. Dit betekent dat er een nauwe samenwerking is, indien van toepassing, tussen de verschillende betrokken organisaties zoals: Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Sociale Dienst Veluwerand (SDV), schuldhulpverlening, GGD, sociaal wijkteam.

zorg geven

- De wijkverpleging maakt onderdeel uit van het sociale wijkteam.
- Omdat Ermelo verhoudingsgewijs een groot aantal Wajongers heeft (inwoners met ziekte of handicap), komt er nog meer aandacht voor een samenhangend beleid voor werk, wonen en begeleiding.
- De stichting Vluchtelingenwerk moet de ruimte krijgen om statushouders direct bij aankomst naar werk, opleiding en huisvesting te begeleiden.
- Er komt meer aandacht en begeleiding voor mantelzorgers en vrijwilligers, zeker waar het om jongeren gaat.
- Het mantelzorgcompliment wordt gecontinueerd.
- De gemeente ondersteunt initiatieven zoals inloophuis De Parasol, de voedselbank, kledingbank en vrijwillige schuldhulpverlening.
- Het tegengaan van vereenzaming van ouderen vraagt om meer aandacht.
- Het armoedebeleid wordt meer gericht op systematische aanpak van risicofactoren.

Aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit leidt tot een *aantrekkelijke* en *gevarieerde* openbare ruimte.

- Permanente bewoning in woningen die voor recreatie bedoeld zijn, wordt tegengegaan. Het belast het buitengebied te veel en deze woningen moeten behouden blijven voor recreatie.
- Bij woningbouw in het buitengebied (als vervanging van agrarische bedrijfsgebouwen) moeten hoge eisen worden gesteld aan mate waarin de nieuwbouw past in de omgeving.
- Bij alle veranderingen blijft het parkachtig karakter van De Hooge Riet en Veldwijk behouden.
- De gemeente vergemakkelijkt en stimuleert de mogelijkheden voor het herbestemmen van leegstaande winkels naar woningen.
- Onder de bomen langs de Chevallierlaan komen geen parkeerplaatsen en wordt niet gebouwd.

Speerpunten voor een veilige leefomgeving zijn *verkeersveiligheid* en *sociale veiligheid*.

Verkeersveiligheid

- Binnen de bebouwde kom wordt de maximumsnelheid overal 30 km/u. Deze maatregel dient niet alleen de verkeersveiligheid van *alle* verkeersdeelnemers, maar verhoogt ook de kwaliteit van de openbare ruimte en verlaagt de kosten voor (aanleg van) de verkeersvoorzieningen.
- Op alle wegen in het buitengebied wordt de maximumsnelheid 60 km/u.
- Bij alle verkeersplannen moet (stimulering van) het fietsgebruik voorop staan.
- De veiligheid van onverlichte fietspaden moet worden verbeterd, bijvoorbeeld door het aanbrengen van een betere markering of verlichting.
- De parkeermogelijkheden in het centrum van Ermelo zijn voldoende en worden niet uitgebreid.
- De verkeersveiligheid rondom Kerkdennen moet worden verbeterd onder andere door een scheiding van auto- en fietsverkeer en de uitbreiding van het 30 km-gebied.

sociale veiligheid

- De beschikbaarheid en inzet van voldoende BOA's voor handhavingstaken in het centrum en buitengebied heeft prioriteit; ook rondom evenementen is meer toezicht nodig.
- Als onveilig ervaren fietsroutes (bijvoorbeeld langs de Groevenbeekse heide) moeten worden aangepakt.
- Er moet sprake zijn van voldoende, goede openbare verlichting.

Gezondheid

Sport en bewegen is voor veel mensen gewoon leuk. Maar het draagt ook bij aan gezondheid en saamhorigheid.

Gezondheid is dan ook meer dan het afwezig zijn van ziekte. Het gaat er om dat mensen met fysieke, emotionele en/of sociale problemen daarmee om kunnen gaan en over beschikbare ondersteuning zoveel mogelijk zelf kunnen beslissen.

gezondheidszorg

- Er komt meer aandacht voor preventie aangaande het gebruik (en misbruik) van middelen als alcohol en drugs, meer specifiek gericht op jongeren door voorlichting op scholen en met inzet van jongerenwerk.
- Een schuldenlast is behalve een financiële last ook een mentale last; dit vraagt om verschillende soorten, goed op elkaar afgestemde ondersteuning.
- Er komt meer ondersteuning voor mensen in problemen, ook voor zelfstandigen (ZZP-ers).

sport, bewegen

- De inzet van buurtsportcoaches wordt in heel Ermelo mogelijk.
- Het JOGG-project (jongeren op gezond gewicht) wordt voortgezet met als doel meer jongeren tot een gezonde(re) leefstijl te bewegen.
- Er komen programma's voor ouderen waardoor zij langer fit blijven en sociale contacten kunnen blijven onderhouden.
- In de wijken komen en blijven beweegmogelijkheden voor kinderen en ouderen.
- Om mensen langer zelfstandig te kunnen laten wonen, is ook het zelf naar het dorp kunnen gaan belangrijk. Om de 200 meter een zitgelegenheid op de belangrijkste routes naar het centrum bevordert dit.
- Op plekken waar veel mensen komen en waar wordt gegeten, wordt aandacht geschonken aan gezonde voeding (de gezonde school-/sportkantine).
- Het gemeentelijk Leefbaarheidsteam krijgt meer ruimte om ideeën van bewoners om de eigen leefomgeving aantrekkelijker te maken, te ondersteunen.

2. Gezond Wonen

Gezond wonen voor iedereen betekent dat Ermelo een *gevarieerd woningaanbod* heeft, *duurzaam gebouwd* en in een *aantrekkelijke omgeving*.

Ook in Ermelo is er een tekort aan woningen. Voor jongeren zijn nauwelijks betaalbare woningen beschikbaar. Dit versterkt de vergrijzing van Ermelo en tast de vitaliteit van ons dorp aan. Maar ook voor de middeninkomens zijn weinig woningen beschikbaar, waardoor er ook weinig doorstroming van “goedkoop” naar duurder mogelijk is. Daarnaast blijft aandacht nodig voor de huisvesting van mensen met een laag inkomen. De noodzakelijke nieuwbouw die gaat plaats vinden, moet wel toekomstvast, dus duurzaam, worden gebouwd.

gevarieerd woningaanbod

- Renovatie en aanpassing van bestaande bejaardenwoningen moet worden gestimuleerd en blijven beschikbaar alleen voor ouderen.
- Vrijkomende (voor ouderen niet meer geschikte) bejaardenwoningen moeten niet worden gesloopt, maar aan urgente woningzoekenden worden toegewezen.
- Er komen meer en meer gevarieerde woonvoorzieningen voor niet-zelfstandige inwoners, zoals de Herbergier en het Thomashuis.
- Voor recreatieparken waar voor de recreatie geen toekomst meer is, wordt gewerkt aan omvorming waarbij omvormen tot (tijdelijk) wonen een van de mogelijkheden is.
- Op het terrein Rehoboth/Dillenburg wordt een vernieuwend woonconcept mogelijk gemaakt, een combinatie van zorg en wonen voor verschillende doelgroepen (zorgbehoevend, zelfstandig, jong en oud).
- Initiatieven voor een nieuw CPO-project (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) worden gestimuleerd.
- De starterslening wordt voortgezet.
- Er komt meer woonruimte specifiek voor jongeren.
- Voor ouderen die in hun eigen woning willen blijven wonen, komt er een “blijverslening” waarmee noodzakelijke aanpassingen aan hun woning kunnen worden gefinancierd.
- Winkelpanden die langdurig leegstaan, doen afbreuk aan de kwaliteit van de leefomgeving. Geschikt maken voor bewoning moet actief worden gestimuleerd.

duurzaam gebouwd

- Er komen meer nieuwe energiezuinig projecten met nul-op-de-meter woningen.
- De gemeentelijke subsidie voor het isoleren van woningen blijft bestaan.
- Vooruitlopend op het landelijk beleid worden mogelijkheden voor gasloze woningen nu al onderzocht.
- Regenwater wordt zoveel mogelijk van het riool afgekoppeld. Particulieren kunnen hiervoor gebruik maken van de duurzaamheidslening.
- Om wateroverlast terug te dringen, doet Ermelo mee met “Operatie Steenbreek”, een landelijk initiatief gericht op het verminderen van de hoeveelheid bestrating in woonbuurten met veel dichte verharding, dit betreft zowel particuliere tuinen als de openbare ruimte (trottoirs, parkeerplaatsen).

aantrekkelijke omgeving

- In combinatie met het parkeerverwijssysteem worden looproutes van parkeerterreinen naar het kernwinkelgebied duidelijk aangegeven.
- Er komen geen nieuwe winkels bij, tenzij als vervanging van bestaande winkels.
- De fietsverhuurpunten in Ermelo worden op het NS-station duidelijk aangegeven.
- De route van de buurtbus wordt verlengd naar Strand Horst en naar de veerpont naar Zeewolde.
- Het groenbeheer moet meer in samenwerking met de buurt worden ingericht en uitgevoerd.
- Door het autovrij maken van het Raadhuisplein wordt het plein veiliger en komt de functie van speel- en ontmoetingsplaats beter tot zijn recht.
- Rommel trekt rommel aan, daarom moet zwerfvuil worden voorkomen en zo nodig zo snel mogelijk opgeruimd, ook in het bos en het buitengebied.
- Om bij evenementen overlast naar de omgeving tegen te beperken, worden de opgelegde geluidsvoorschriften actief gecontroleerd met behulp van geluidmetingen.

3. Gezond Werken

Om gezond werken mogelijk te maken moeten de nadelige gevolgen van bedrijven naar de omgeving (*milieubelasting*) zo *beperkt* mogelijk zijn, wekken bedrijven hun eigen energie op en wordt circulaire economie (kringloop economie) waar mogelijk gestimuleerd. Vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die bedrijven ook hebben, worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt actief naar passend werk begeleid en staan bedrijven daarvoor open.

Omdat enige hinder naar de omgeving veelal niet geheel vermijdbaar is, is een goede ruimtelijke inpassing van bedrijvigheid een voorwaarde.

De ideeën om op het landgoed Veldwijk een zorgcampus (een instelling voor onderwijs en nascholing gericht op de zorg) te realiseren, verdienen steun en de mogelijkheden daarvoor moeten actief worden onderzocht.

beperking milieubelasting

- Iedere ontwikkeling met betrekking tot het bedrijventerrein Kerkdennen moet gericht zijn op omvormen naar lichtere bedrijvigheid en het in de toekomst verdwijnen van dit terrein. Hiervoor kan actief gemeentelijk grondbeleid noodzakelijk zijn.
- Revitalisering van Kerkdennen zonder concrete maatregelen gericht op een overgang naar lichtere bedrijvigheid is ongewenst.
- Bestemmingswijziging van zware naar lichtere bedrijvigheid (verkleuring van Kerkdennen) mag de gemeente best iets kosten.
- Bedrijven worden gestimuleerd te besparen op het gebruik van energie, bijvoorbeeld door kosten die ze maken voor een energiescan (gedeeltelijk) te subsidiëren als ze vervolgens aantoonbaar energiebesparende maatregelen hebben getroffen.
- De gemeente stelt een functionaris aan die als kartrekker bedrijven actief benadert en hen stimuleert, ondersteunt duurzaam te produceren, over te schakelen op duurzame energie en te besparen op energiegebruik.
- De Omgevingsdienst Noord-Veluwe neemt een actieve rol aan naar bedrijven om hen daadwerkelijk invulling te laten geven aan de wettelijke verplichting om energiebesparende maatregelen te nemen die binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend.
- De gemeente stimuleert de aanleg van tankstations waar alternatieve brandstoffen getankt kunnen worden, zodat vervoerders en bedrijven zo spoedig mogelijk kunnen overschakelen naar schone brandstoffen of elektrisch rijden.

4. Gezond Ontspannen

Gezond ontspannen wordt gestimuleerd door een uitnodigende, *groene leefomgeving* voorzien van *goede en veilige fiets- en wandelroutes* en *toegankelijke sportvoorzieningen*. Naast mogelijkheden voor fysieke ontspanning draagt ook een *breed cultureel en educatief aanbod* bij aan gezonde ontspanning.

groene leefomgeving

- Het terrein langs de Pretoriusstraat (“Pretoriusplein”) wordt geschrappt als potentiële woningbouwlocatie en krijgt –in overleg met de buurt- een groenbestemming.
- De gemeente promoot en faciliteert volkstuinverenigingen.

goede en veilige fiets- en wandelroutes

- Het onderhoud van fietspaden, met name in het buitengebied, gaat naar een hoger kwaliteitsniveau.
- De recreatieve fietspaden in het buitengebied met tweerichtingsverkeer krijgen waar mogelijk een breedte van tenminste 2 meter, zodat de kans op ongevallen kleiner wordt.
- Het gebruik van e-bikes wordt gestimuleerd door mee te werken aan meer oplaadpunten op centrale plaatsen.
- Er komen duidelijk aangegeven looproutes van de wijken naar het dorp, rekening houdend met ouderen, zoals door het plaatsen van voldoende zitbanken.
- Er komen veilige, duidelijk gemarkeerde fietsroutes van de wijken naar het centrum.

toegankelijke sportvoorzieningen

- De gemeente stimuleert breedtesport (sporten voor iedereen). Sport activeert mensen tot een gezond leven en bevordert fitheid van jong en oud.
- Uit de WMO-pot (Wet maatschappelijke ondersteuning) wordt zo nodig deelname aan sport betaald, zodat ook deelname van mensen met een (financiële) beperking gegarandeerd is.
- Via het armoedebeleid wordt deelname van de doelgroep aan actief sporten gestimuleerd.
- De gemeente stelt gemeentelijke sportcomplexen open voor activiteiten vanuit de buurt of andere maatschappelijk organisaties. Zo wordt het sportpark De Zanderij omgevormd naar een ‘open sportpark’ waar de buurt overdag gebruik van kan maken.
- Schoolzwemmen is belangrijk om ervoor te zorgen dat kinderen over voldoende zwemvaardigheid (blijven) beschikken. Om scholen hierbij te ondersteunen kunnen de buurtsportcoaches worden ingezet.

breed cultureel en educatief aanbod

- De nieuwe Dialoog krijgt de ruimte om een kloppend hart te worden, gericht op ontmoeting, leren en ontwikkeling.
- De nieuwe Dialoog biedt ruimte voor exposities van samenwerkende Ermelose kunstenaars en het theater biedt blijvend ruimte aan zoveel mogelijk verschillende vormen van kunst, inclusief muziek en film.
- De bibliotheek blijft gehuisvest in de nieuwe Dialoog
- Cultuur op scholen wordt gestimuleerd bv. met Cultuurkust en Pakhuis.
- Er komt gerichte aandacht voor laaggeletterdheid.
- Het meer plaatsen van beeldende kunst en straatpoëzie in de openbare ruimte versterkt de kwaliteit daarvan.

5. Gezond besturen

Een gezond bestuurde gemeente is een vereiste voor het scheppen van de basisvoorwaarden voor een gezonde toekomst voor iedereen.

Een gezond bestuurde gemeente

heeft haar financiën op orde

- Verhoging van gemeentelijke belastingen, zoals de Onroerend Zaakbelasting (OZB), is bespreekbaar om het voorzieningenniveau op peil te houden, dan wel te verbeteren (zoals voor onderhoud van openbaar groen en WMO-voorzieningen).

is een goede, moderne werkgever

- Er komt een mobiliteitsplan voor medewerkers waarmee woon-werkverkeer per fiets of openbaar vervoer wordt gestimuleerd en autogebruik ontmoedigd.

is klantgericht

- De gemeente stelt zich dienstbaar op en luistert naar haar burgers. Hierbij past geen houding van “wij weten het beter”.
- Bij het beoordelen van initiatieven blijft de houding ‘ja, mits’ (in tegenstelling tot nee, tenzij). Dat bevordert het initiëren van ruimtelijke projecten voor burgers en bedrijven.
- De gemeente ondersteunt actief burgerinitiatieven en sociaal ondernemerschap.

doet zelf wat zij ook van burgers en bedrijven vraagt

- De gemeente als werkgever heeft een voorbeeldfunctie, bijvoorbeeld bij het aannemen in vaste dienst van mensen met een (arbeids)beperking.
- De gemeente houdt een ambassadeur in dienst die bedrijven ondersteunt en stimuleert om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te houden.

is zuinig op groen

- Bij planontwikkeling is inpassing van waardevolle, monumentale bomen en ander groen een belangrijk uitgangspunt, dus geen verplaatsing of vervanging als andere oplossingen mogelijk zijn.

toetst regels op handhaafbaarheid

- Geen (nieuwe) regels zonder een handhavingsplan.

beschikt over deskundige ambtenaren

- De gemeente mag niet te veel afhankelijk worden van ingehuurde deskundigheid van externe medewerkers.

voert beleid transparant uit

- De gemeente communiceert actief over de mogelijkheden die de nieuwe Omgevingswet aan burgers geeft.
- Legt op een heldere wijze verantwoording af naar de burger, informatieve illustraties (infographics) zijn hiervoor een goed middel.

heeft concrete duurzaamheidsdoelen

- Het gemeentelijk doel om in 2030 energieneutraal te zijn en in 2035 klimaatneutraal, moet duidelijke, voor burgers navolgbare, toetsmomenten/mijlpalen krijgen.

- Een gemeentelijk coördinatiepunt voor alle duurzaamheidsinitiatieven, zowel van burgers als van bedrijven, is noodzakelijk voor het verkrijgen van een breed draagvlak en voor het stimuleren van nieuwe initiatieven.
- Om in 2030 energieneutraal te zijn, is plaatsing van windmolens (langs de A28) voor grootschalige energie-opwekking een noodzakelijke stap.
- De gemeente ondersteunt in woord en daad particuliere initiatieven voor de opwekking van duurzame energie, zoals de energie-coöperatie Veluwe-Energie.
- De gemeente stimuleert het draagvlak bij de burger voor haar duurzaamheidsdoelstellingen door het principe “goed voorbeeld doet goed volgen” in praktijk te brengen.
- De gemeente maakt duurzaamheidsaspecten van (nieuwe) gemeentelijke gebouwen zichtbaar met informatiepanelen over energie- en waterbesparing en gebruikte materialen.
- De inzet om bedrijven te stimuleren duurzaamheidsmaatregelen te treffen moet worden vergroot.